

Motie Hamer

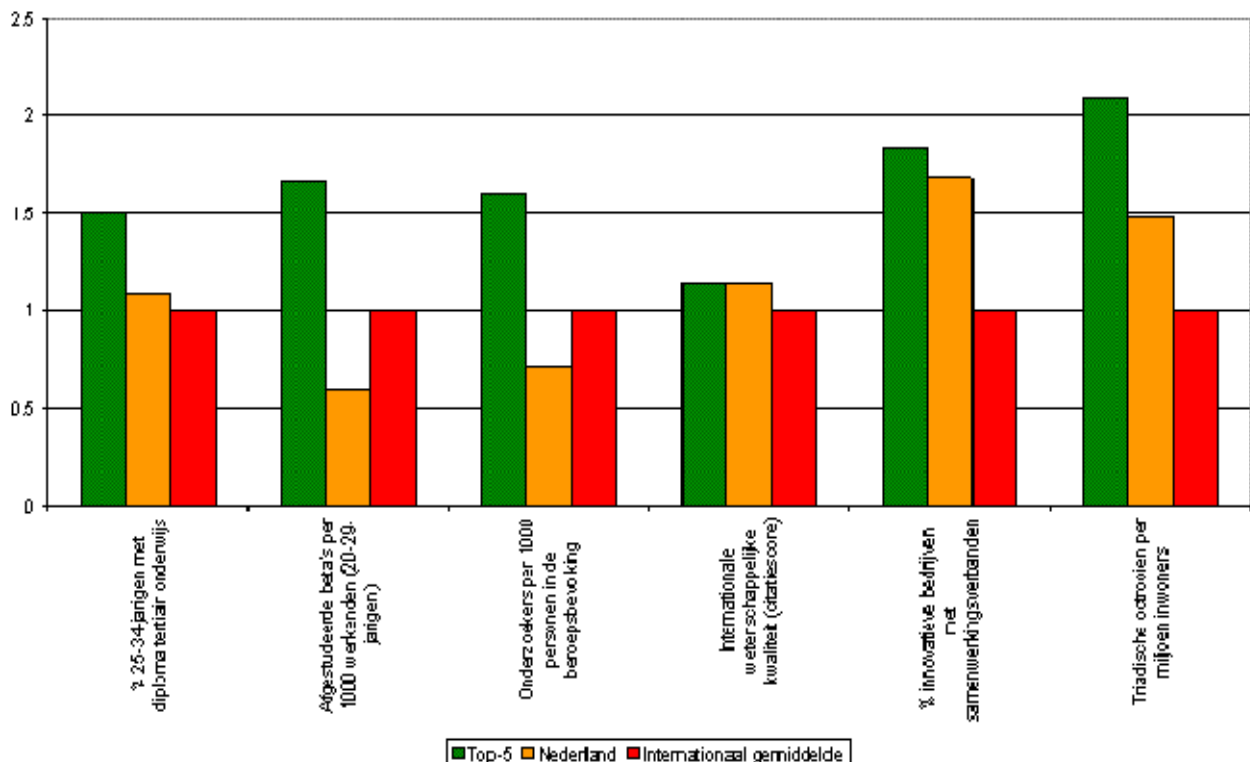
Naar de top vijf! Wat vergt dat?

Met de motie Hamer heeft de Tweede Kamer het kabinet opgeroepen **Nederland bij de beste vijf kenniseconomieën ter wereld te brengen**. De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO), de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) en de Vereniging van Universiteiten (VSNU) laten graag zien wat dit vergt. Wij zetten in deze nieuwsbrief de prestaties van Nederland af tegen de top vijf van de wereld. Daarbij gaan wij uit van de landen die de minister-president 17 september 2009 heeft genoemd: Zwitserland, Verenigde Staten, Singapore, Zweden en Denemarken.

Nederlandse prestaties zijn goed, maar moeten beter

Het Nederlandse hoger onderwijs en onderzoek presteren op dit moment boven het internationale gemiddelde. Op een enkel gebied hoort Nederland al tot de top vijf. Maar om op alle terreinen aansluiting te vinden en te houden bij de top vijf moeten de prestaties van het Nederlandse onderwijs en onderzoek verder omhoog.

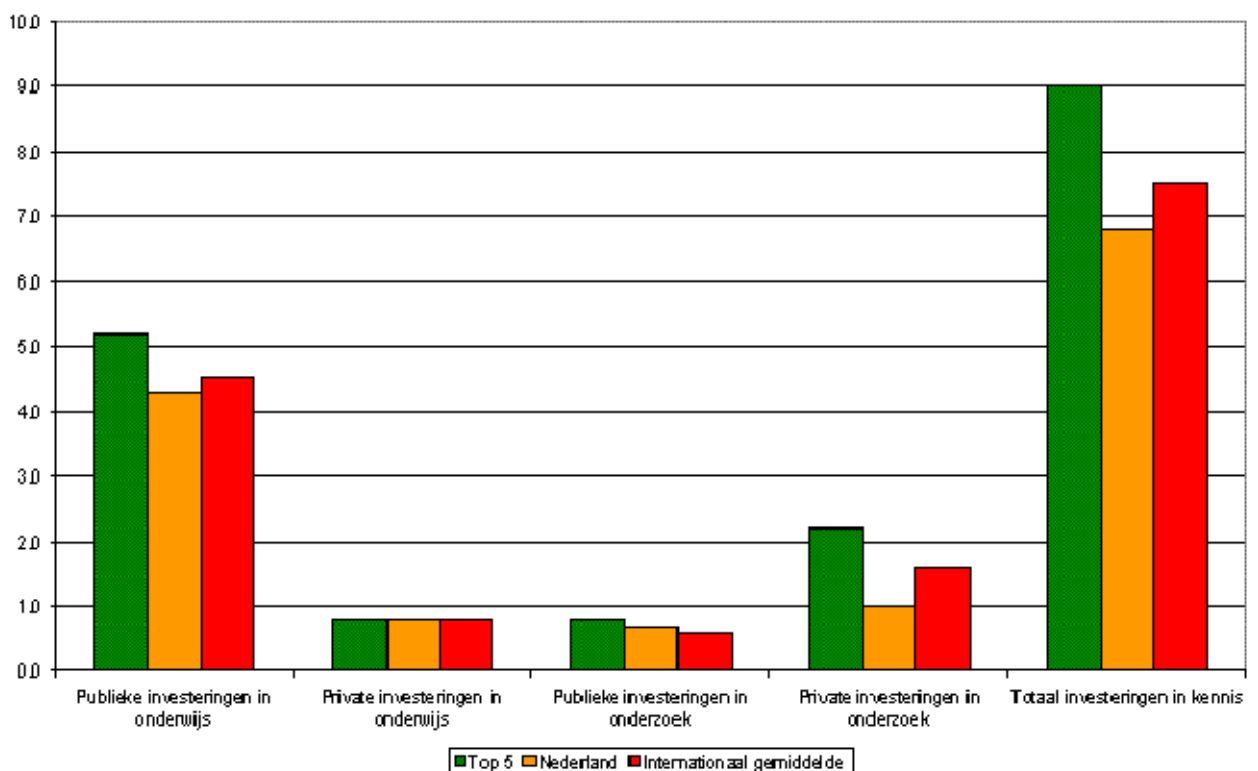
Nederlandse prestaties hoger onderwijs en onderzoek ten opzichte van het buitenland (internationaal gemiddelde is op 1 gesteld)

Nederlandse investeringen blijven achter

Hoe kan Nederland nog beter presteren? Het kabinet verwacht veel van efficiëntieverbeteringen: door het onderwijs en onderzoek nog slimmer te laten opereren, hoopt het meer waar voor zijn geld te krijgen. Maar het Nederlandse onderwijs en onderzoek zijn door de jaren heen al heel efficiënt geworden. De bovengemiddelde prestaties worden gehaald met investeringen die onder of net op het internationale gemiddelde liggen.

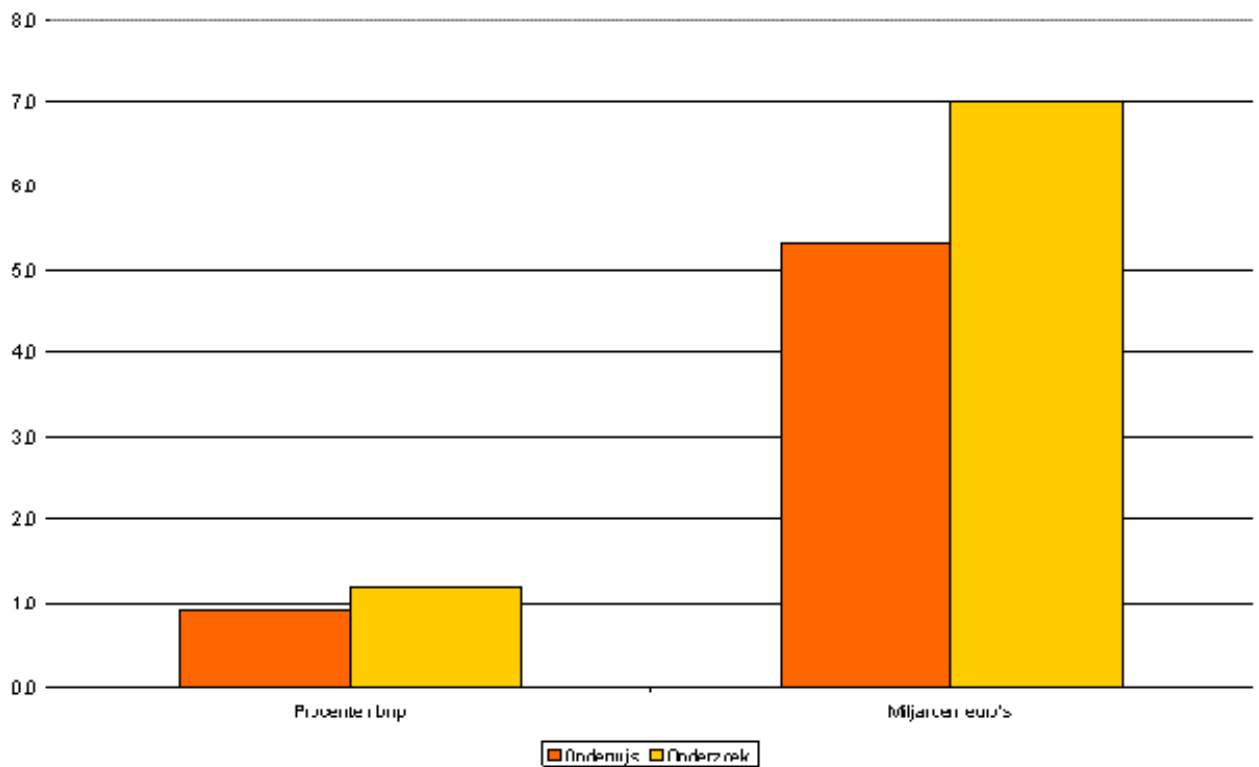
Nederlandse investeringen in onderwijs en onderzoek t.o.v. buitenland (als percentage van het bbp)

Verschil in investeringen met top vijf overbruggen

Met efficiëntieverbeteringen alleen kunnen het Nederlandse hoger onderwijs en onderzoek dus geen grote stap voorwaarts zetten. Het verschil in prestaties met de top vijf kan alleen worden overbrugd wanneer Nederland ook het verschil in investeringen weet te dichten. Daarbij zouden investeringen in onderzoek vooral tot doel moeten hebben meer internationale zichtbaarheid te bereiken door schaalvergroting van de beschikbare onderzoekscapaciteit. Bij extra middelen voor onderwijs zou het vooral moeten gaan om meer studiesucces te realiseren, onder meer door maatwerk te bieden en uitval te bestrijden.

Gat in kennisinvesteringen met top 5 (op jaarbasis)

De internationale concurrentie zet een tandje bij

Nederland is bovendien niet het enige land dat zich realiseert dat zijn toekomst afhangt van kennis. Andere landen realiseren zich dat ook. Onder de noemer 'crisismaatregelen' investeren zij extra in onderwijs en onderzoek. Landen als de Verenigde Staten, Zweden, Duitsland, Australië en Korea plegen veel meer extra investeringen dan Nederland.

Extra investeringen in onderwijs en onderzoek in 2009

Land	GCI 2009	Extra investeringen in onderwijs en onderzoek in 2009
Verenigde Staten	2	0,69% bbp
Zweden	4	0,31% bbp
Finland	6	0,03% bbp
Duitsland	7	0,7% bbp
Canada	9	0,17% bbp
Nederland	10	0,17 % bbp
Noorwegen	14	0,02% bbp
Australië	15	maximaal 1,65% bbp
Frankrijk	16	0,04% bbp
Korea	19	5,14% bbp aan groene investeringen, onder meer in onderwijs en onderzoek

Bron: kabinetsnotitie 'Naar een duurzame kenniseconomie', september 2009.

Samenvattend

De prestaties van het Nederlandse hoger onderwijs en onderzoek zijn goed, maar moeten beter om ons land bij de beste vijf kenniseconomieën ter wereld brengen. Met efficiëntiemaatregelen alleen komen we er niet: het Nederlandse onderwijs en onderzoek bereiken hun goede prestaties nu al met beperkte middelen. Om aansluiting te vinden bij de top is dus meer nodig. Het verschil in prestaties kan alleen worden overbrugd wanneer Nederland het verschil in investeringen eveneens weet te dichten.